

Zápis z

veřejné prezentace Školské inkluzivní koncepce a motivačního systému pro žáky ohrožené předčasným ukončením vzdělávání konané dne 5.6.2019 od 9 do 15 hodin v Kulturním centru Svoboda v Chebu

Přítomni: viz prezenční listina

Zapsala: Jana Škutová

Program:

9:00 - 9:10	Úvodní slovo - Ing. Jaroslav Bradáč
9:10 - 9:50	Školská inkluzivní koncepce - Ing. Zuzana Žitná, Mgr. Richard Veleta, Ph.D.
9:50 - 10:10	Rovné příležitosti ve vzdělávání - doc. RNDr. Jana Straková, Ph.D.
10:10 - 10:25	Finanční dopady předčasných odchodů ze vzdělávání pro stát a jednotlivce - RNDr. Roman Matoušek, Ph.D.
10:25 - 10:40	Sociální znevýhodnění ve vztahu k předčasným odchodům ze vzdělávání - Mgr. Markéta Fišarová
10:40 - 11:00	Vzdělávání dětí a žáků z odlišného kulturního prostředí (cizinci) - PaedDr. Renee Grenarová, Ph.D. et Ph.D.
11:00 - 11:30	přestávka
11:30 - 11:50	Jak pracovat s problémovými žáky – zkušenosti Střediska výchovné péče -PhDr. Kristina Červenková
11:50 - 12:10	Nadaní a mimořádně nadaní žáci v Karlovarském kraji - Mgr. Marcela Hliváková
12:10 - 12:40	Rovné příležitosti ve vzdělávání z pohledu ČŠI - Mgr. Zdenka Spalová
12:40 - 13:00	Jak neziskové organizace pomáhají ve vzdělávacím systému? - Bc. Petra Křiklavová, Bc. Rudolf Tippan
13:00 - 13:40	Příklady dobré praxe – ZŠ Kynšperk nad Ohří, SŠŽ Sokolov - Mgr. Lenka Hrušková Bursová, MBA, Mgr. Petra Kučerová, Mgr. Ilona Medunová

Ing. Zuzana Žitná (hlavní manažer projektu IKAP) a Mgr. Richard Veleta (věcný manažer projektu KAP) přivítali všechny přítomné, představili se a požádali pana radního o úvodní slovo.

Ing. Bradáč sdělil, že se kraj pokouší už 2,5 roku udělat něco se systémem v KK, kdy jednou z podmínek je připravit koncepční materiály. Sdílí návrhy v tomto dokumentu, protože jsou rozumné, vychází z věcné analýzy i zajímavých východisek. Pan radní poděkoval všem, kteří

Tato aktivita je realizována v rámci projektu „Implementace Krajského akčního plánu 1 v Karlovarském kraji“, reg.č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_034/0008476.

se na tvorbě podíleli, a vyzval přítomné účastníky, aby dnes přednesli své náměty, protože budou vycházet z praxe. Jeho přáním je, aby dnešní jednání bylo pozitivní.

Ing. Žitná informovala o povinnosti vytvořit Školskou inkluzivní koncepci (dále jen „ŠIK“) a motivační systém pro žáky ohrožené předčasným ukončením vzdělávání (dále jen „MS“) ve vztahu k projektu, představila členy pracovních skupin a vysvětlila postup vzniku dokumentu. Cílem MŠMT je, aby kraje zmapovaly své potřeby a nastavily si vlastní podmínky. Nyní prochází ŠIK a MS hodnocením členů odborné platformy projektu APIV B (NIDV), kdy je nelze do vydání rozhodnutí měnit, nicméně poté s nimi lze nakládat jako s „živými“ dokumenty. ŠIK je podmínkou pro podání žádosti o dotaci na IKAP 2 a dalších. Dále představila program konané akce.

Mgr. Veleta sdělil, že tuto koncepci tvoří všechny kraje ČR, dnes seznamujeme odbornou veřejnost s některými body této strategie. Každý může vstoupit do diskuze, zopakoval, že se jedná o „živý“ materiál. Ná vaznost bude v projektu KAP 2. Z dnešního jednání bude vytvořen zápis, aby neunikl žádný nápad. Koncepce byla předem rozeslána všem účastníkům a také všem MŠ, ZŠ a SŠ v kraji. Na konci setkání bude prostor pro obsáhlou diskuzi.

Tvůrci koncepce dávaly do souvislostí různá východiska a jednali o tom, co se skutečně děje v praxi. Strategie určitě není vytvořena „aktivisticky“. Do našeho kraje bude alokováno hodně prostředků na různá opatření ve vzdělávání, na kariérové poradenství, gramotnosti, ŠIK, podnikavost atd. se snahou, aby se škola stala centrem celoživotního učení. Byla vytvořena SWOT analýza, ve které byly identifikovány silné a slabé stránky inkluze, příležitosti a hrozby. Nic nevznikalo jen mechanicky, vše se dávalo do souvislostí. Ale také ŠIK hovoří o vhodném zachování speciálních škol, my si nepřejeme, aby zanikly.

Cíle byly rozděleny na krátkodobé, dlouhodobé a systémové. Indikátory budou doplněny u cílů vybraných k realizaci. Následoval přehled vybraných cílů. Případné návrhy na změny a doplnění lze posílat na zuzana.zitna@kr-karlovarsky.cz.

Dotaz z publika: Kolik speciálních škol v kraji za poslední 3 roky skončilo? Už tu není skoro žádná.

Mgr. Tormová: Máme jich tu 9 – Mariánské Lázně, Aš, Cheb, Karlovy Vary, Kraslice, Ostrov, Toužim, Bočov, Chodov.

Prezentace k příspěvku je přílohou č. 1 zápisu.

doc. RNDr. Jana Straková Ph.D.: Nerovnosti v předškolním a povinném a středním vzdělávání v ČR

Proběhl výzkum v roce 2016 o tom, jaké poplatky musí rodiče hradit v předškolních zařízeních a jaké služby jsou poskytovány. Rozdíly ve školkovném jsou vysoké, závisí na podpoře obcí, nabídce kroužků, jen 20% z nich je poskytováno zdarma, i ceny za kroužky

Tato aktivita je realizována v rámci projektu „Implementace Krajského akčního plánu 1 v Karlovarském kraji“, reg.č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_034/0008476.

jsou velmi různé. Rodiče jsou dokonce někde nuceni platit za „rozvoj předškoláků“, což je logická náplň předškolního zařízení, tudíž by to mělo být zdarma.

Při přechodu z MŠ do ZŠ u nás platí, že se má dítě přizpůsobit škole, nikoli naopak. Myslíme si, že v homogenní skupině se bude dítě lépe vzdělávat. V ČR je mnoho odkladů, evropský podíl je cca 20%. Dříve jsme také posílali velký podíl dětí do zvláštních škol, ten v r. 2016 významně klesl. Ptáme se, proč rodiče odkládají dětem jejich školní docházku a chceme to změnit? Dle názoru doc. Strakové je to žádoucí, protože je to velmi neefektivní.

Mgr. Pavlásková: Děti, které přichází po odkladu, jsou zařazovány do třídy velmi zodpovědně na doporučení ŠPZ a lékaře, ti odklad nedají jen tak.

P. Straková: Ale to se v každé instituci liší, dnes hovořím o celé ČR. Řada odkladů je opodstatněná, ale setkáváme se i s tím, že se ta třída chová jako „líheň“, aby pak škola měla méně práce.

Co se týče volby ZŠ, jsou rodiče velice zodpovědní a vybírají podle různých kritérií, volí i privátní školy. Jejich podíl není u nás tak významný, vzdělávají cca 2 % dětí. Ale v poslední době došlo k 50% nárůstu dětí, které chodí do soukromé školy, proto se MŠMT začalo tímto zabývat a chce tyto školy regulovat. Existují také výběrové třídy ve veřejných školách, kde musí rodiče dopláct nějaké prostředky za „nadstandard“. Hlavní kritérium rodičů při volbě školy je přátelská atmosféra vzájemného respektu na prvním místě.

Už na 1. stupni ZŠ se děti dělí podle postavení rodičů, podle kamarádů, výuky matematiky, čtení apod.

Ing. Procházka: Proč mi stát zakazuje, že si jako rodič připlatím?

Doc. Straková: Nic se nezakazuje, zřizovatelé vznik výběrových tříd podporují, protože pak rodič nevyvíjí ten tlak, což není v pořádku z pohledu systému, který má zajistit stejné podmínky všem dětem.

Ing. Procházka: A na koho se mám obrátit, když bych chtěl požadovat takovou změnu?

Doc. Straková: na ředitele, zřizovatele, kraj, MŠMT, na všechny.

Ing. Hendrichová: Rodiče hledají alternativy, byla bych nejšťastnější, kdybych je hledat nemusela. Jednotlivý rodič systém nezmění, ten by měl být automatický, aby rodič nemusel řešit dopravu apod.

Doc. Straková: O to tady jde. V ŠIK se tomu věnujete.

Ing. Bradáč: Popsala jste to přesně. Zlobí mne, že se vždy vybere na základě některých statistik pseudoproblém a pak se neřeší dobře. Pokud tomu dobře rozumím, tak říkáte, že bude nejlepší, když se zruší speciální školy a dáme všechny děti dohromady, považuji to za špatné řešení. My jsme dříve systém nastavený měli a fungoval výborně. Rozčiluje mne tvrzení, že děti jsou nevzdělané, protože jsou chudé.

Mgr. Kheilová: Vůbec s vámi nesouhlasím, vždy mi v této debatě chybí pojmy, jako je vývojová psychologie, práva rodičů, nepracuje se s rodiči a škola má všechno zachraňovat. Inteligence se zčásti dědí, vliv má prostředí, ty děti přecházejí z hlavního vzdělávacího proudu (dále jen „HVP“) do našich škol (speciálních), utrápené, zdeptané a teprve u nás se rozvíjí. Dítě se SVP je v HVP demotivováno celou školní docházkou.

Dotaz z publika: Rodiče hledají třídu a školu, kde nebudou jejich děti vzdělávány inkluzivně, tím se nároky snižují, učitel se nerozkřájí, kde je skupina lidí, kteří by řekli, že inkluze je prospěšná? Proto vznikají soukromé školy, aby dítě nechodilo do nesourodé třídy.

Doc. Straková: Diskuzní příspěvky se netýkaly přímo mé prezentace, jen jsem ukazovala, že jsou země, které to mají různě.

Mgr. Havlová: Směšujeme problematiku inkluze a speciálního školství, inkluze dnes má rezervy, ale zde hovoříme o rovných příležitostech, což znamená nevytvářet exkluzivní třídy, jde o to, aby v HVP byly ve školách stejné podmínky pro všechny.

Prezentace k příspěvku je přílohou č. 2 zápisu.

RNDr. Roman Matoušek, Ph.D. - Finanční dopady předčasných odchodů ze vzdělávání pro stát a jednotlivce

Prezentace k příspěvku je přílohou č. 3 zápisu.

Mgr. Markéta Fišarová - Sociální znevýhodnění ve vztahu k předčasným odchodům ze vzdělávání

Mgr. Fišarová nejprve vymezila, co vše se může označovat pojmem „předčasný odchod ze vzdělávání“.

Dotaz z publika: Znamená to, že do definice předčasného odchodu 18-26 let patří i dítě, které udělá jednu školu a jde na další? A proč tam je zase „sociální znevýhodnění“, vždyť mají stejné příležitosti, mohou cokoli.

Mgr. Fišarová: Pokud někdo dosáhne výučního listu jako zední, má uplatnění, ale když studuje do 3. ročníku a neudělá závěrečnou zkoušku, tak vzdělání nemá. Střední škola není jen obor s maturitou.

Ing. Šlechtová: Pak se tedy do předčasného odchodu počítá i ten, kdo neodmaturuje?

P. Fišarová: Ano, vysvětluji, co tento pojem může znamenat v různých studiích atp.

Tato aktivita je realizována v rámci projektu „Implementace Krajského akčního plánu 1 v Karlovarském kraji“, reg.č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_034/0008476.

Dále dle prezentace, která je přílohou č. 4 zápisu.

PaedDr. Renee Grenarová, Ph.D. et Ph.D. - Vzdělávání dětí a žáků z odlišného kulturního prostředí (cizinci)

Dr. Grenarová: Hovoříme o skupinách dětí, které jsou velmi různé - děti s odlišným mateřským jazykem, žáci učící se češtinu jako druhý nebo cizí jazyk, nebo z odlišného kulturního prostředí. Byly představeny všechny aktivity, které v tomto smyslu poskytuje NIDV.

Dotaz z publika: Ve škole se snažíme dělat maximum, ptáme se, posíláme žádosti na MŠMT, ale jedná se o systémový problém, v jiných zemích mají migranti nejprve půlroční stáž jenom na jazykové vzdělání a teprve pak jdou děti do školy. Naše nastavení nefunguje. Ideální by bylo, kdyby vždy v regionu byly jedna třída, kde by probíhala „nalejvárna“ češtiny.

Mgr. Veleta: Tento nápad můžeme dát následně do ŠIK.

Dále dle prezentace, která je přílohou č. 5 zápisu.

PhDr. Kristina Červenkovová - Jak pracovat s problémovými žáky – zkušenosti Střediska výchovné péče

Středisko výchovné péče je v Karlovarském kraji jediné, které poskytuje všestranně preventivní výchovně vzdělávací péči (ambulantní i pobytovou) dětem a mládeži s rizikem či projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji (pokud nemají nařízenou ústavní či ochrannou výchovu).

Príspevek shrnul zkušenosti s prací s problémovými dětmi a jejich rodiči a vývoj problematiky v průběhu 22 let jeho existence.

1. Koncepce SVP a jeho místo v systému školství a vzdělávání.
2. Nabídka a možnosti ambulantního oddělení.
3. Práce na pobytovém oddělení - příprava
 - DTP (dvouměsíční dg- terapeutické pobyty)
 - post péče
4. Práce s rodinou na ambulanci a na pobytu.
5. Spolupráce s jinými institucemi.
6. Převažující problematika a její vývoj v průběhu let.
- 7.

K příspěvku nebyla prezentace.

Mgr. Marcela Hliváková - Nadaní a mimořádně nadaní žáci v Karlovarském kraji

Mgr. Hliváková informovala o počtech nadaných a mimořádně nadaných žáků v KV kraji, popsala, jak probíhá vyšetření nadaných žáků v ped-psych.poradně a možnosti úpravy vzdělávání nadaných žáků a poskytování podpůrných opatření ve výuce.

Dále dle prezentace, která je přílohou č. 6 zápisu.

Mgr. Zdenka Spalová - Rovné příležitosti ve vzdělávání z pohledu ČŠI

Hodnotíme školu podle kritérií hodnocení, které jsou zveřejněny na stránkách ČŠI, jde o tyto oblasti: koncepce školy, vedení školy, kvalita pedagogů, výuka, vzdělávací výsledky, podpora žáků při vzdělávání. Sleduje se celkový obraz školy, ale nevyhodnocuje vnitřní individuální problémy žáků. ČŠI kontroluje dodržování právních předpisů (v KK velmi pozitivní stav). Skryté nerovné příležitosti ve škole – ve vztahu učitelů a žáků, učitelů a rodičů, otevřenosti školy novým věcem, moderním metodám atd., v KK se prohlubují rozdíly kvůli nepěči zřizovatelů, liší se klima školy i všechny ostatní faktory ovlivňující výsledky vzdělávání. To je pro nás také nerovný přístup ke vzdělávání. Žádný učitel ani ředitel by neměl čekat na změny vyhlášek, dotace atp., jsou věci, které lze dělat hned. Rodiče u nás nepodporují žáky, máme jiné rodiče? Ze školy je stále spíše přístup k rodičům rigidní, přísný, nadřazený a v KK jsou to školy, do kterých by to nikdo neřekl.

Čeští učitelé si nevěří, že umí žáky učit. Čím více je žák vystavován situacím, které vnímá negativně, tím je pravděpodobnější, že získá negativní vztah ke vzdělávání. Čím je nižší index obavy, tím jsou lepší výsledky. Učitelé v KK se nevzdělávají ve vztahových dovednostech.

Zvláštností je, že na ZŠ je vykazován docela vysoký počet žáků se SVP, ale na SŠ už nejsou – v tom je velká rezerva pro práci se SŠ. ŠPZ předává škole doporučení, ale rodiče to chtějí tajit před tou školou. Je to chyba školy, že vysílá takové signály, že takové dítě u sebe nechce, čím výběrovější škola, tím je to horší.

Na webových stránkách ČŠI v sekci dokumenty lze nalézt veškeré potřebné informace.

Dále dle prezentace, která je přílohou č. 7 zápisu.

Jak neziskové organizace pomáhají ve vzdělávacím systému?

Bc. Rudolf Tippan – prezentace je přílohou č. 8 zápisu.

Bc. Petra Křiklavová

Hovořila o podpoře dětí ze SVL, které nenavštěvují žádnou MŠ. Tyto děti docházejí do Předškolních klubů (dále jen PK). Děti se zde předškolně vzdělávají a zároveň Člověk v tísni pracuje s jejich rodiči na rozvoji rodičovských kompetencí. Cílem služby je rušení bariér mezi

Tato aktivita je realizována v rámci projektu „Implementace Krajského akčního plánu 1 v Karlovarském kraji“, reg.č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_034/0008476.

lidmi ze SVL a institucemi, dále plynulý přestup dětí z PK do MŠ, čehož je dosahováno pomocí adaptačních pobytů v MŠ a dalších aktivit pořádaných pro rodiče a děti ze SVL.

K příspěvku nebyla prezentace.

Příklady dobré praxe – ZŠ Kynšperk nad Ohří, SŠŽ Sokolov

Mgr. Lenka Hrušková Bursová, MBA, Mgr. Petra Kučerová

V ZŠ Kynšperk nad Ohří je jediné úplné poradenské pracoviště na ZŠ v kraji. Výhodou takového zařízení je rychlost řešení problémové situace, neomezená doba, kterou lze věnovat dítěti, přizpůsobení se rodiči a dítěti. Pečujeme o děti se SVP, ohrožené neúspěchem i nadané, konzultujeme s pedagogickými pracovníky, pečujeme o asistenty. Na začátku to bylo těžké, ale vedení školy bylo velmi nakloněné této práci a stále hledá možnosti financování – zčásti dotační, zčásti zřizovatel.

Prezentace je přílohou č. 9 zápisu.

Mgr. Ilona Medunová

Díky projektu „Učíme se vedle sebe“ jsme mohli zaplatit asistenty pedagoga nebo seberozvojový víkend pro učitele, který byl velmi přínosný. Díky tomu se zcela změnila atmosféra ve sborovně i ve škole. Zavedli jsme pravidelné třídnické hodiny, v 1. ročníku jsou 2x měsíčně.

Prezentace je přílohou č. 10 zápisu.

Po poslední příspěvku byla vyhlášena diskuze, do které se nikdo nepřihlásil.

Setkání bylo ukončeno ve 14 hodin.